

гарски опълченски дружини, минаватъ при Влашко, прегазватъ при Свищовъ Дунава и настъпватъ въ българската робска тогава земя: едни къмъ Плъvenъ, други къмъ Русе, а трети, подъ команда на генералъ Гурко, къмъ Търново и Балкана. Станаха боеве, пролѣ се много кръвь, дадоха се хиляди жертви за светата цель — свободата на България. И благодарение храбростта на рускитъ войници и българскитъ опълченци свободата [на българския народъ бъше достигната и подписана въ *Сан-Степано* до Цариградъ на 19 февр. (3 мартъ) 1878 г.

Да се означенува и не забравя през вѣковетъ това славно и най-велико събитие, българскиятъ народъ поиска да изпълни своя свещенъ дългъ: освенъ другите паметници, които сѫ издигнати въ София, Плъvenъ, Русе, Шипка и много другимѣста, да съзира единъ най-голѣмъ, най-тежъкъ и величественъ паметникъ, отъ върха на който да грѣе безъ прекъжсане зарята на родолюбието и свободата.

Този паметникъ се постави на Стара планина, на връхъ Св. Никола, надъ селото Шипка, за да сочи на българитъ къмъ Дунава, къмъ Черно и Бѣло море, къмъ Шаръ, Осогово, Руй и Видинъ, че има нѣщо свето въ тази земя, че на Шипченския Балканъ върху непоклатими скали е побить несъкрушимъ свѣтилникъ, вѣчно горящъ, вѣчно пламтящъ, който не ще бѫде нищо друго, а душата на българина. Когато тази душа изчезне — а това нѣма да бѫде никога — тогава и тоя свѣтилникъ ще бѫде отвлѣченъ отъ буритъ Балкански. . .

Що е станало?

Млади четци, гдето и да се намирате, турете пръста си върху картата на най-близката до васъ